

Уроки угорських виборів

Найскладніша виборча система у Європі, штучно нарізані округи, одно турові голосування, державні ЗМІ на тотальних дотаціях від влади, страшилки співгромадян чиновниками Брюсселю та лякалки Україною, вкупі із заокеанською підтримкою зі США й низкою європейських прибічників: від європейських правих та ультраправих «Патріоти за Європу» в Європарламенті до Сербії, Словаччини та Чехії а також - російські політтехнологи, ніяк не допомогли Fidesz на чолі з Орбаном - всьоме «перемогти» угорців та здоровий глузд.

Попередні результати парламентських виборів-2026 в Угорщині це - вибір молоді країни, яка голосувала за Європу та, фактично - припинила рух власної країни, до авторитаризму. Саме, зупинення останнього й стало ковтоком свободи для більшості угорців, які масово вийшли на вулиці угорських міст та засмутило підтримувачів й друзів діючого політичного класу цієї країни.

Україна, разом з демократичним силами Європи - неабияк вболівала за вибір майбутнього Угорщини, особливо на фоні, відверто - антиукраїнського курсу офіційного Будапешту, практично всі 16 останніх років. Й, саме зараз, після переконливої перемоги опозиційної, угорської партії Tisza на чолі з Петером Мадяром, наприклад, росіяни, раптом - заявили, що не будуть вітати переможця угорських виборів, оскільки Угорщина є недружньою країною.

Натомість, є очевидним, що перемога на виборах це як отримання спадщини для наступника, коли разом з активами мусиш брати й відповідати за пасиви (читай: за борги та векселі, які роздав той що програв). Адже, отримати владу, це не тільки про погрози - розібратись з діяльністю попередників, це ще й «розрахуватись» за їх зобов'язаннями. Саме цим керувався Євросоюз, який вже офіційно – «викотив» свої вимоги до Угорщини, в обмін на заморожені кошти для цієї країни. На черзі - Китай та рОсія, які навряд-чи зроблять це офіційно, наприклад - відносно залізничного коридору: Будапешт - Белград, який будується у кредит від Піднебесної в рамках «один пояс - один шлях», чи АЕС «Пакш-2», в яку «Росатом» вкладається на 80% від кошторису.

На противагу вищевказаному та з метою підтримати «повернення» угорців до цивілізації, українці можуть швидко відновити нафтопровід «Дружба» на кошти ЄС, які вже Україна отримала. Алаверди з боку Угорщини буде - повернути кошти державного «Ощадбанку», які угорці недавно затримали на своїй території, обвинувачуючи українську сторону в контрабанді та інших гріхах, що виявилось - неправдою. А відкритий лист Орбана до Президента України Володимира Зеленського, із закликом до нього «припинити антиугорську діяльність», як й прощальне слово на адресу опозиції в угорському парламенті, з уст Орбана: «Це абсолютно правильно, що ви зникнете з цього парламенту, бо в угорському парламенті немає потреби в партіях, які в українсько-угорському конфлікті стали б на бік українців» - так й залишиться нагадуванням, що авторитарні пророки - банальні нікчеми.

Це і є - першим уроком вільних виборів, коли демократія оголошує «війну» авторитаризму й спроможна мобілізувати більшість співгромадян не тільки прийти на дільниці але й за потреби – вийти на вулиці, як це мало місце двічі в Україні, щоб вигнати з влади: то кЧуму, то проФФесора.

Другим уроком може слугувати приклад Угорщини, що навіть, розставлені по всій країні чиновники, призначення «своїх» суддів, включно з Конституційним судом, «пригодовані» мас-медіа від телебачення та Інтернет-ресурсів й аж до муніципальної преси, найцинічніші передвиборні приготування та пастки для опозиції – не можуть бути запорукою безпрограшності.

Ще одним уроком є той факт, що «допомога» та/чи «підтримка» доморощених чиновників «маленьких» країн, з боку відверто популістських політиків, навіть із «політичним досвідом», нехай із найбільших й впливових країн світу (США чи рОсії) не є гарантією, як у випадку з Угорщиною - залишитись політикам та чиновникам при владі.

Однак, головний урок, свідками чого ми всі скоро будемо - ще попереду. Адже, перший свій візит П.Мадяр планує здійснити до Польщі, з метою, не тільки «реанімувати» діалог всередині Вишеградської групи але й відновити взаємини з надійним союзником України та «порадитись» стосовно шляхів взаємодії, з чеською та словацькими політичними реаліями, дороговказом для яких, довгих 16 років - була саме Угорщина, яка «вміла» домовлятися: як з Китаєм так з рОсією, ігноруючи інтереси ЄС. Натомість, з привітаннями на адресу переможця угорських виборів, з боку Словаччини та Чехії, керівники урядів яких, не далі як ще тиждень тому підтримували кандидатуру діючого, угорського прем'єра - є очевидним, що з втратою «фаворита», Вишеградська група – оздоровиться а відношення до України з боку країн останньої – зазнає змін на краще...